

Αθήνα, 4 Αυγούστου 2026

A.Π.:1647

Ο ΤΟΠΟΣ ΤΩΝ ΑΘΑΝΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO συνήλθε για την 48η Σύνοδό της στο Busan της Νότιας Κορέας μεταξύ 19-29 Ιουλίου 2026. Με γενική συναίνεση, προστέθηκαν 25 νέα αγαθά (μνημεία) στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Μεταξύ αυτών, αναγνωρίστηκε η Παγκόσμια (Οικουμενική) Εξαιρετική Αξία (Outstanding Universal Value) της «Ευρύτερης Περιοχής του Ολύμπου». Την Κυριακή 26 Ιουλίου 2026 αποφασίστηκε η εγγραφή της στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Τα μέλη της Επιτροπής, με τις τοποθετήσεις τους, αναγνώρισαν ότι ο Όλυμπος αποτελεί «μια παγκόσμια πολιτιστική αναφορά και μια διαρκή πηγή έμπνευσης για τη λογοτεχνία, τις εικαστικές τέχνες, τη φιλοσοφία, την επιστήμη και τον λαϊκό πολιτισμό» και πως «αντιπροσωπεύει ένα μοναδικό παράδειγμα ιερού τοπίου, του οποίου η θρησκευτική σημασία υπερέβη το αρχικό πολιτιστικό και ιστορικό πλαίσιο του, για να γίνει μια παγκοσμίως κοινή κληρονομιά».

Πέρα από τη διπλωματική διαδικασία, αυτό που ανέδειξε η συζήτηση του θέματος ήταν η αδιαμφισβήτητη συμβολική και ιστορική αξία της «Ευρύτερης Περιοχής του Ολύμπου», που συμπυκνώνεται από την ενότητα της φυσικής και πολιτιστικής της κληρονομιάς ως η προωθητική δύναμη, που συνέβαλε στην αναγνώριση και ένταξη της στον Παγκόσμιο Κατάλογο της UNESCO ως μικτού αγαθού.

Χωρίς αμφιβολία, πρόκειται για ένα θετικό γεγονός εθνικής αλλά και παγκόσμιας σημασίας.

Από τους τεχνικούς Συμβούλους της UNESCO για την Παγκόσμια Κληρονομιά (ICOMOS για την Πολιτιστική Κληρονομιά, IUCN για τη Φυσική Κληρονομιά) είχαν τεθεί κρίσιμα ζητήματα, που κατά τις αξιολογήσεις τους θα έπρεπε να έχουν ικανοποιηθεί, ώστε ο φάκελος της υποψηφιότητας να είναι ολοκληρωμένος και αντίστοιχος της αξίας του Ολύμπου, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η ένταξη του στον Παγκόσμιο Κατάλογο της UNESCO.

Το Ελληνικό ICOMOS ήταν εγκαίρως ενημερωμένο και σε απόλυτη συμφωνία τις παρατηρήσεις του Διεθνούς ICOMOS. Μάλιστα το Ελληνικό ICOMOS συνέβαλε ώστε να ενταχθεί ο Όλυμπος στον Κατάλογο της Παγκόσμιας Κληρονομιάς, παρά τις αδυναμίες του φακέλου υποψηφιότητας, υποστηρίζοντας την Παγκόσμια Εξαιρετική Αξία του. Το Διεθνές ICOMOS λαμβάνει πάντοτε σοβαρά τη γνώμη κάθε εθνικού ICOMOS και στα πλαίσια αυτά το Ελληνικό ICOMOS συστηματικά έχει στηρίξει όλες τις υποψηφιότητες των Ελληνικών Μνημείων, όπως γίνεται από σχεδόν όλα τα εθνικά ICOMOS για τα μνημεία των χωρών τους.

Είναι θετικό το γεγονός ότι η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO αποφάσισε την ένταξη της «Ευρύτερης Περιοχής του Ολύμπου» στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς, υιοθετώντας πλήρως τις παρατηρήσεις του καθιερωμένου τεχνικού σύμβουλου για την Πολιτιστική Κληρονομιά της UNESCO, δηλαδή του ICOMOS. Σύμφωνα με την απόφαση αυτή, προκύπτουν σοβαρές υποχρεώσεις της χώρας μας, απέναντι στην παγκόσμια κοινότητα. Αυτές πρέπει να ολοκληρωθούν και να ενημερωθεί σχετικά το Κέντρο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO μέχρι το τέλος του 2027. Κεντρικά ζητήματα αποτελούν η οριοθέτηση, τα ζητήματα του Διαχειριστικού Σχεδίου της «Ευρύτερης Περιοχής του Ολύμπου» και η ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας των πολιτών.

Ειδικότερα ζητούνται:

- να συνεχιστούν οι έρευνες για την Εξαιρετική Παγκόσμια Αξία του αγαθού.
- να πραγματοποιηθεί αναθεώρηση και προσαρμογή των ορίων γύρω από το Λιτόχωρο, προκειμένου να βελτιωθεί η συνοχή και η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης, γύρω από το Λιτόχωρο.
- να εξασφαλιστεί η προστασία ολόκληρης της ζώνης προστασίας (buffer zone) και να αξιολογηθούν οι πιθανές επιπτώσεις στην Παγκόσμια αξία του αγαθού κατά τις περιόδους λειτουργίας του στρατιωτικού σκοπευτηρίου εντός του βορειοανατολικού τμήματός της.
- εκτός του ήδη εγκεκριμένου σχεδίου διαχείρισης, να εγκριθεί και να υιοθετηθεί αναθεωρημένο το διαχειριστικό σχέδιο για το Εθνικό Πάρκο Ολύμπου, ενσωματώνοντας σαφώς διατυπωμένα τα

πολιτιστικά

και φυσικά χαρακτηριστικά Εξαιρετικής Οικουμενικής Αξίας, που πρέπει να προστατευτούν, με κατάλληλη διαχείριση και παρακολούθηση.

- να εγκριθεί και να εφαρμοστεί το συντομότερο δυνατό, το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο της παραλιακής περιοχής.
- να εξασφαλιστεί η λειτουργία της Συντονιστικής Επιτροπής για την εφαρμογή και παρακολούθηση του Διαχειριστικού Σχεδίου για το Μνημείο Παγκόσμιας Φυσικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Ολύμπου.
- να εξασφαλιστεί ολοκληρωμένη στρατηγική για τον τουρισμό, συμπεριλαμβανόμενης της φέρουσας ικανότητας και της παρακολούθησης των επισκεπτών, για την αποφυγή της ανεξέλεγκτης πρόσβασης και της συγκέντρωσης επισκεπτών σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές.
- να δημιουργηθεί ένα πιο ισορροπημένο πλαίσιο διαχείρισης, με έμφαση στη πολιτιστική και φυσική κληρονομιά, όπου θα λαμβάνεται υπόψη η θεματική εκπροσώπηση, η θεσμική προβολή, το προσωπικό και οι ειδικοί πόροι.
- να συνεχίζεται η αξιολόγηση των παραγόντων που επηρεάζουν το μνημείο, συμπεριλαμβανόμενων σεισμών και πλημμυρών.
- να αναπτυχθεί περαιτέρω το σύστημα παρακολούθησης, μέσω της καθιέρωσης σαφών μετρήσιμων και ειδικών δεικτών για όλα τα πολιτιστικά και φυσικά χαρακτηριστικά, που αποδίδουν την Εξαιρετική Παγκόσμια Αξία του αγαθού, συμπεριλαμβανόμενων συγκεκριμένων δεικτών για την κατάσταση διατήρησης του αρχαιολογικού χώρου του Δίου.
- να ενταχθούν οι τοπικές κοινότητες στο πλαίσιο της προβλεπόμενης Συντονιστικής Επιτροπής για την εφαρμογή και παρακολούθηση του Διαχειριστικού Σχεδίου.
- να διενεργείται Εκτίμηση Επιπτώσεων στην Κληρονομιά (Heritage Impact Assessment), πριν από οποιοδήποτε έργο ανάπτυξης εντός της διαδοχικής ιδιοκτησίας, της ζώνης προστασίας της και του άμεσου περιβάλλοντός της, σύμφωνα με τις Οδηγίες και την Εργαλειοθήκη για τις Εκτιμήσεις Επιπτώσεων σε Πλαίσιο Παγκόσμιας Κληρονομιάς

Οι προαναφερόμενες υποχρεώσεις της χώρας μας θα είχαν ελαχιστοποιηθεί ή και αποφευχθεί, εάν είχε ζητηθεί η συνδρομή του ελληνικού ICOMOS. Το υπουργείο Πολιτισμού, μολονότι γνωρίζει ότι το ICOMOS είναι ο καθιερωμένος τεχνικός σύμβουλος για την Πολιτιστική Κληρονομιά της UNESCO, συστηματικά αποφεύγει να συνεργαστεί με το ελληνικό ICOMOS, με αποτελέσματα που έχουν κατ' επανάληψη βλάψει την εικόνα της χώρας. Για την αντιμετώπιση των θεμάτων που έχουν προαναφερθεί, το ICOMOS, διαθέτει εμπειρογνομosύνη και κατάλληλη τεχνογνωσία, περισσότερο παντός άλλου. Το Ελληνικό ICOMOS, δηλώνει διαθέσιμο, για πολλοστή φορά, όπως άλλωστε επιβάλλει ο διεθνής κανονισμός για τη συμβολή των Εθνικών Επιτροπών ICOMOS προς υποστήριξη των θεμάτων Παγκόσμιας Κληρονομιάς και όχι μόνον.

Το Ελληνικό ICOMOS δηλώνει, επίσης, ότι θα αντιταχθεί σε κάθε πρόθεση και πρωτοβουλία ιδιωτικοποίησης παντός αγαθού Παγκόσμιας Κληρονομιάς και παντός Μνημείου. Εκφράζει μάλιστα την ανησυχία του, καθώς και σοβαρές επιφυλάξεις για τυχόν παρεμβάσεις της νέας ΑΕ Διαχείρισης Πολιτιστικών Πόρων, προς αντιμετώπισή των προαναφερθέντων υποχρεώσεων, που αναλαμβάνει να διεκπεραιώσει η χώρα, δια των δυο αρμοδίων υπουργείων, ΥΠΠΟ και ΥΠΕΝ.

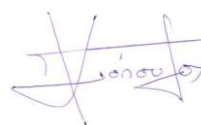
Για την Εθνική Επιτροπή του Ελληνικού ICOMOS

Η Πρόεδρος

Ο Γενικός Γραμματέας

Σοφία Αυγερινού-Κολώνια

Ιωάννης Πανόπουλος